

1.7.2022

Lausunto

04.07.2022

HEL 202-008036 7 KP

Asia: VN/17113/2022

Lausuntopyyntö lakiluonnoksesta henkilötunnuksen käsittelyä koskevien säännösten täsmentämisestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vs. kansliapäällikkö päätti antaa oikeusministeriölle seuraavan lausunnon lakiluonnoksesta henkilötunnuksen käsittelyä koskevien säännösten täsmentämisestä.

Esityksessä ehdotetaan, että henkilöllisyyttä ei saisi todentaa yksinomaan henkilötunnuksen tai henkilötunnuksen ja luonnollisen henkilön nimen yhdistelmällä. Esityksen mukaan sillä täsmennettäisiin ja selkeytettäisiin henkilötunnuksen alkuperäistä tarkoitusta toimia henkilön yksiselitteisen yksilöimisen välineenä. Henkilötunnuksen ongelmaksi on muodostunut, että tunnusta käytetään sen käyttötarkoituksen, henkilön yksiselitteisen yksilöimisen, lisäksi henkilöllisyyden todentamisen välineenä salasanana kaltaisena tietona. Henkilötunnus voi kuitenkin olla useiden ihmisten tiedossa, minkä vuoksi pelkästään henkilötunnuksen avulla on mahdollista päästä esiintymään toisen henkilön identiteetillä. Rekisterinpitäjän tulisi rakentaa esimerkiksi puhelinasiointinissa tapahtuva henkilöllisyyden todentaminen siten, että tunnistettavalta henkilöltä kysyttäisiin muitakin tunnistetietoja, kuten asiakasnumeroa tai muita asiakassuhteelle tyypillisiä lisätietoja, jotka eivät olisi helposti kaikkien saatavilla.

Helsingin kaupunki kannattaa ehdotettua muutosta tietosuojalakiin ja henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annettuun lakiin. Ehdotettu muutos madaltaisi riskiä joutua identiteettivarkauden uhriksi, koska henkilötunnuksella tai henkilötunnuksen ja nimen yhdistelmällä ei voisi salasanana omaisesti enää esittää väitettä henkilöllisyydestä. Esityksellä parannettaisiin erityisesti salassapitovelvollisuuden alaisten henkilötietojen suojaa vaikeuttamalla mainittujen tietojen hankkimista oikeudettomasti.

Helsingin kaupunki ei käytä yksinomaan henkilötunnusta tai henkilötunnuksen ja luonnollisen henkilön nimen yhdistelmää henkilön tunnistamisen välineenä. Puhelinasiointinissa noudatetaan kaupungilla voimassa olevaa ohjeistusta, jonka mukaan asiakkaalta kysytään hänen tunnistamiseen henkilötunnuksen lisäksi kaksi kysymystä, jotka liittyvät asiakkaan asiaan kyseisessä palvelussa.

Päätöksen perustelut

Oikeusministeriö on pyytänyt 15.6.2022 (VN/17113/2022) lausuntoa lakiluonnoksesta henkilötunnuksen käsittelyä koskevien säännösten täsmentämisestä. Lausuntoaika on 15.6.–13.7.2022.

Valtiovarainministeriö pyysi 10.1.2022–4.3.2022 välisenä aikana lausuntoja henkilötunnuksen uudistamista ja valtion takaaman identiteetin hallinnoimista koskevassa hankkeessa valmistellusta luonnoksesta hallituksen esitykseksi, joka sisälsi ehdotuksen väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamiseksi. Lausuntokierroksella esitettiin huomioita henkilötunnuksen käsittelyyn henkilön tunnistamistarkoituksessa. Esitettyjen huomioiden johdosta päätettiin, että henkilötunnuksen käsittelyä koskevia säännöksiä täsmennetään ja niiden osalta järjestetään erillinen lausuntokierros.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tietosuojalakia ja henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annettua lakia. Esityksen tavoitteena on täsmentää henkilötunnuksen käsittelyä koskevia säännöksiä henkilöllisyyttä todennettaessa siten, että yksinomaan henkilötunnusta tai henkilötunnuksen ja luonnollisen henkilön nimen yhdistelmää ei saisi käyttää henkilöllisyyden todentamiseen. Esitys liittyy hallituksen esitysluonnokseen eduskunnalle laeiksi väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta. Ehdotetut lait on tarkoitus yhdistää osaksi valtiovarainministeriön valmistelemaa hallituksen esitysluonnosta. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin puhevaltaa käyttää ja kaupungin esitykset ja lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus. Asian periaatteellisen ja taloudellisen merkityksen ollessa vähäinen, kaupungin esitykset tai lausunnot antaa se kaupungin viranomainen, jonka tehtäviin asia kuuluu.

Eid Terttu
Helsingin kaupunki